

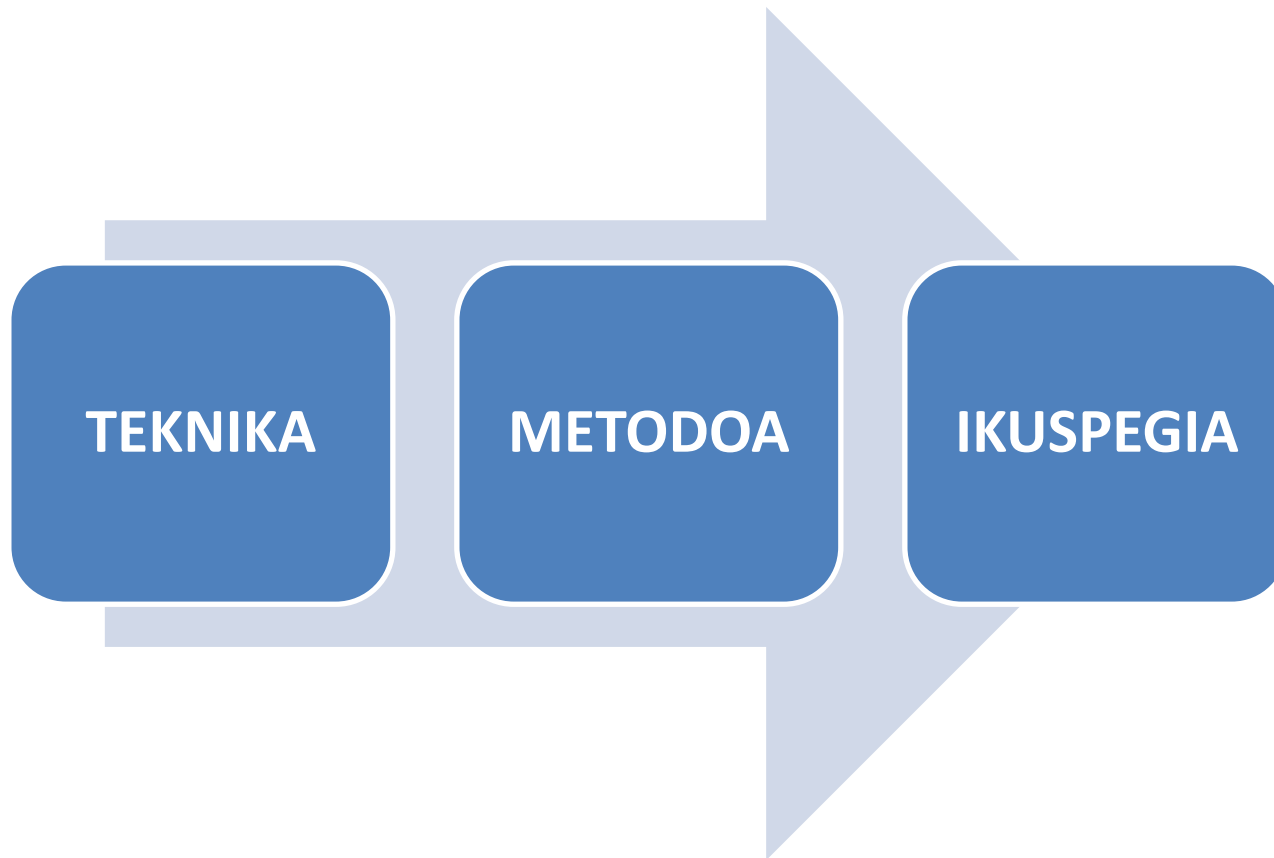
**ZENBAIT GALDERA
ERANTZUTEKO:**

HASIERAN

**BADAGO EZBERDINTASUNIK IKUSPEGIAREN, METODOA REN ETA
TEKNIKAREN ARTEAN?**

ZERK OSATZE DU HIZKUNTZEN IRAKASKUNTZARAKO METODOA?

**ZER METODO DAUDE HIZKUNTZEN IKASKUNTZARAKO ETA
IRAKASKUNTZARAKO? ZER EZAUGARRI DITUZTE?**

(Edward Anthony, 1963)

IKUSPEGIA

•HIZKUNTZARI ETA
HONEN
IKASKUNTZARI
BURUZKO TEORIAK
ETA DESKRIBAPENAK
ZEHAZTEN DIRA

•TEORIA

METODOA

•TEORIA PRAKTIKAN
JARTZEN DA

•ZER IRAKATSI, NOLA,
ETA ZER ORDENATAN
ZEHAZTEN DA

•PROZESUA

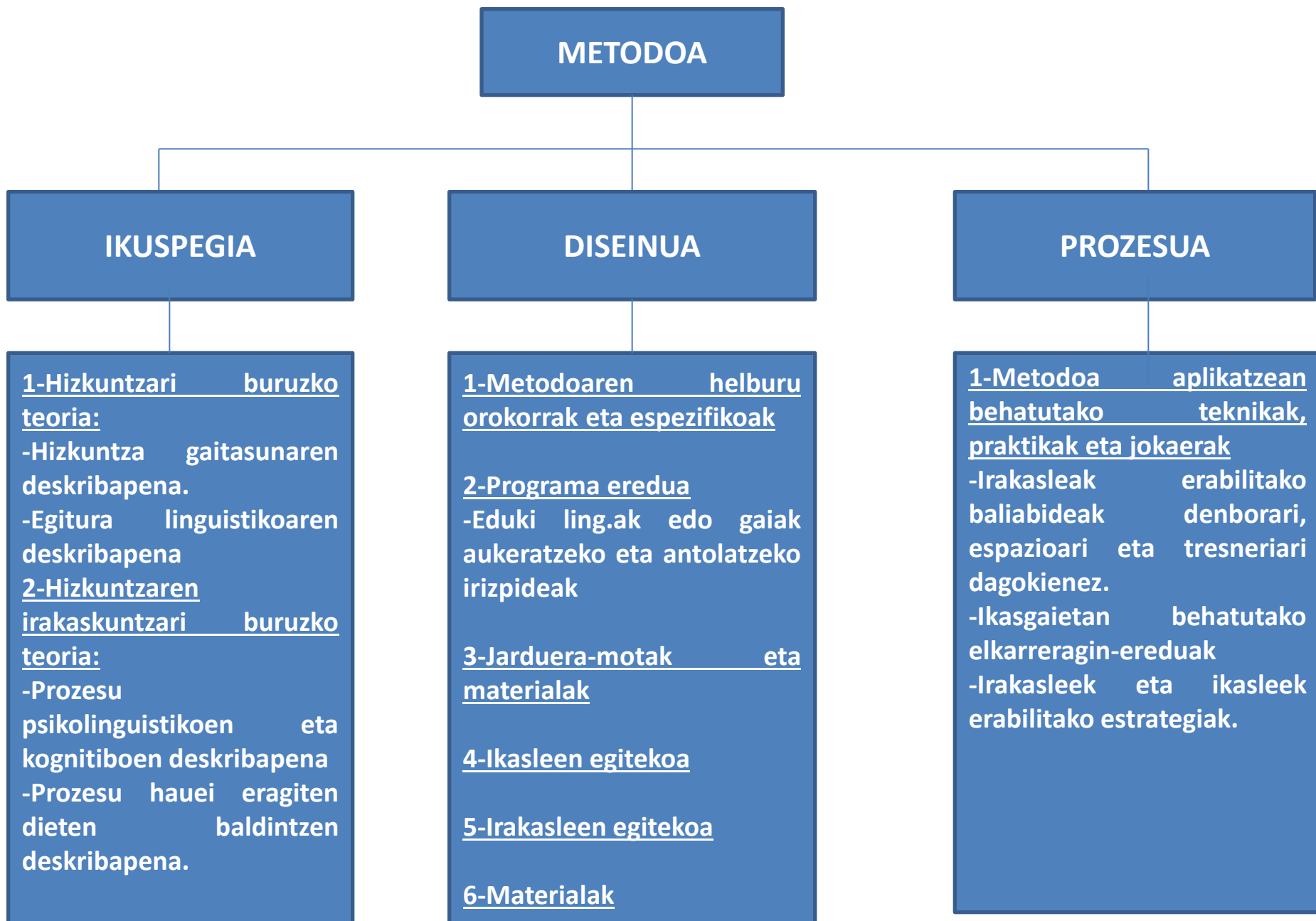
TEKNIKA

•APLIKAZIOA

•BALIABIDE BAT DA
HELBURUA
LORTZEKO

•METODOAREKIN
ETA IKUSPEGIAREKIN
BAT ETORRI BEHAR
DIRA

(Richards, C. eta Rodgers, S: 2009)

IKUSPEGIA: HIZKUNTZARI BURUZKO TEORIAK

ESTRUKTURALISMOA (50EKO HAMARKADATIK AURRERA)

ZER DA HIZKUNTZA?

ARAU JAKINAK DITUEN OHITURA-SISTEMA (BEHAVIORISMOA ETA LINGUISTIKA ESTRUKTURALA)

NOLA IRAKATSI?

Garrantzia du jatorrizko hiztunek elkarrizketan erabiltzen dituzten **esaldiak imitatu eta buruz ikasteak**.

Hizkuntza ikastea **ohitura linguistikoak** ikastea da. Behin eta berriro **errepikatu** behar dira egiturak.

Ahalegin handia egiten da ikasleak **okerrik egin ez dezan**.

Egiturak progresiboki ordenatzen dira, eta banan-banan irakasten.

Garrantzi berezia ematen zaio ahoskatzeari.

Gramatika deduktiboki azaltzen da adibideen bitartez.

Entzun-ikusgailuak erabiltzen dira: zintak, hizkuntza laborategiak eta metodo bisualak.

IKUSPEGIA: HIZKUNTZARI BURUZKO TEORIAK

NOZIONAL-FUNTZIONALA (70EKO HAMARKADATIK AURRERA)

ZER DA HIZKUNTZA?	NOLA IRAKATSI?
HIZKUNTZA TRESNA DA, FUNTZIO JAKIN BAT LORTZEKO. HIZKUNTZAREN DIMENTSIO SEMANTIKOARI ETA KOMUNIKATIBOARI GARRANTZIA.	<p>Edukiak antolatzen dira adieraren eta funtzioaren arabera (<i>Notional Syllabuses</i>, Wilkins: 1976)</p> <p>Gramatikaren irakaskuntzari ez zaio garrantzi handirik ematen.</p> <p>Hizketarako egiturak irakatsi</p> <p>Nozioen (hitzen esangura, denbora...) eta funtzioen (agurtzea, aurkeztea...) arteko lotura</p> <p>Ikuspegi honetatik irakaskuntza programak honakoak zehaztuko lituzke: gramatika, lexikoa, gaiak, nozioak, eta kontzeptuak ikasleak komunikatzeko behar dituenak.</p>

IKUSPEGIA: HIZKUNTZARI BURUZKO TEORIAK

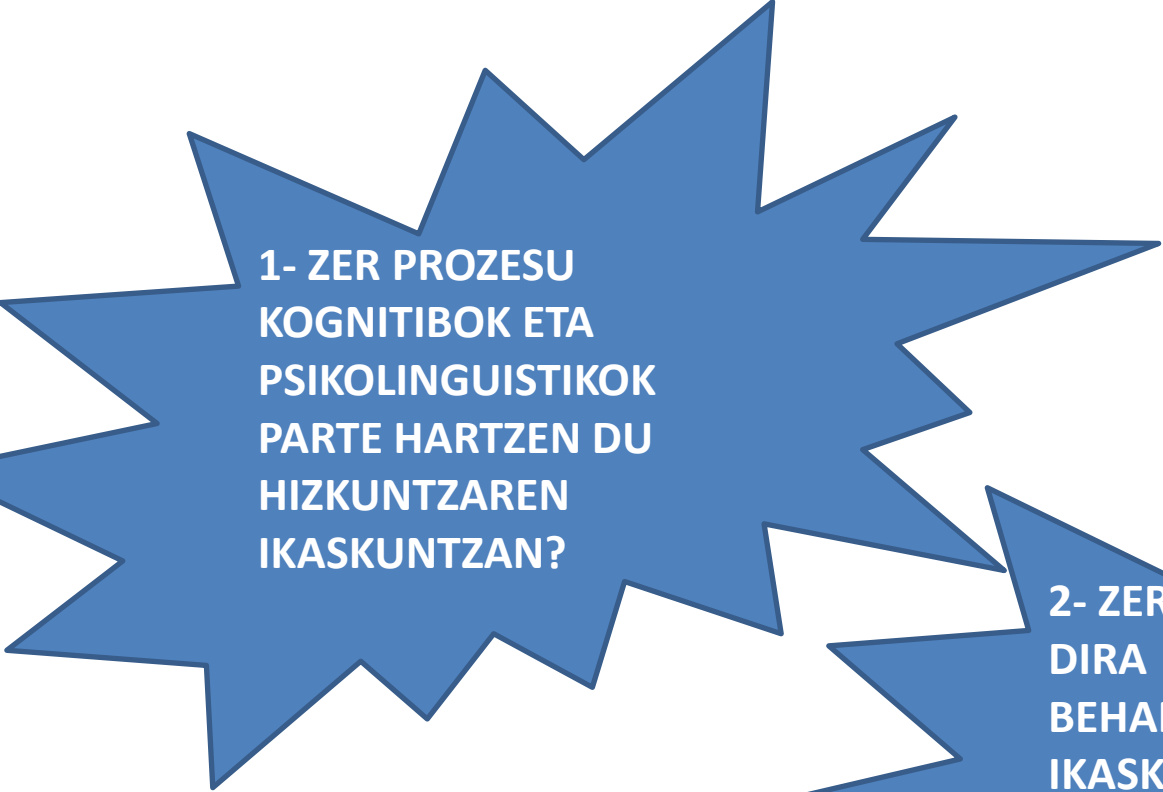
INTERAKTIBOA (80KO HAMARKADATIK AURRERA)

ZER DA HIZKUNTZA?	NOLA IRAKATSI?
ELKARRERAGINA NORBERAREN GARAPENERAKO ETA ELKARRERAGIN SOZIALERAKO TRESNA	Elkarreraginetan agertzen diren zenbait egitura aztertu eta irakasten dira: negoziazioa, ekintza... Rivers (1987): “Los estudiantes logran la facilidad en el uso de una lengua cuando su atención se centra en transmitir y recibir mensajes auténticos”

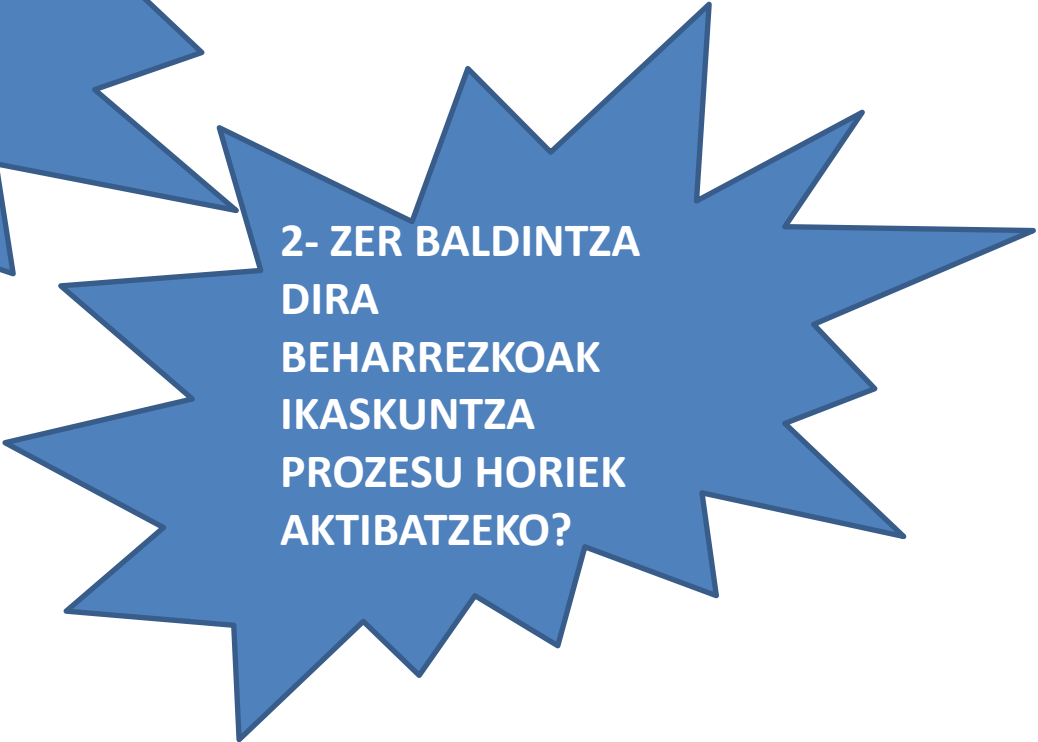
Adibideak: Hizkuntza jardueren bidez ikastea, programazio neurolinguistikoa, hizkuntzaren ikaskuntza kooperatiboa, Edukietan oinarritutako irakaskuntza.

IKUSPEGIA: HIZKUNTZAREN IKASKUNTZARI BURUZKO TEORIAK

BI GALDERARI ERANTZUN BEHAR DIO:

**1- ZER PROZESU
KOGNITIBOK ETA
PSIKOLINGUISTIKOK
PARTE HARTZEN DU
HIZKUNTZAREN
IKASKUNTZAN?**

**2- ZER BALDINTZA
DIRA
BEHARREZKOAK
IKASKUNTZA
PROZESU HORIEK
AKTIBATZEKO?**

1- KRASHEN-en Monitorearen Eredua (1981) → EREDU NATURALA

Jabekuntza eta ikaskuntza bereizten ditu.

HIZKUNTZEN JABEKUNTZA ETA IKASKUNTZA

Stephen Krashen (1987) psikolinguistak hizkuntza-informazioa prozesatzeko –eta ondorioz hizkuntza gaitasuna lortzeko ere- bi prozesu bereizi zituen: ***jabekuntza*** (*acquisition*) eta ***ikaskuntza*** (*learning*), hurrenez hurren.

HIZKUNTZEN JABEKUNTZA:

EZAUGARRIAK	PROZESUA	EMAITZA
Praktikoa. Erabilerari lotua (elkarreragina). Ez kontzientea. Okerrez jabetzen gara, ez dakigu zergatia (gramatika-arauak).	Egoera komunikatiboan input ulergarria jaso ondoren berez sortzen den hizkuntza-gaitasuna.	Era automatikoan sortzen eta atzeratzen diren hitzak eta esaldiak.

HIZKUNTZEN IKASKUNTZA:

EZAUGARRIAK

Indukzio eta dedukzio prozesu logikoen emaitza.

Arau, definizio, printzipio eta informazio-unitateen ezagutza esplizitua.

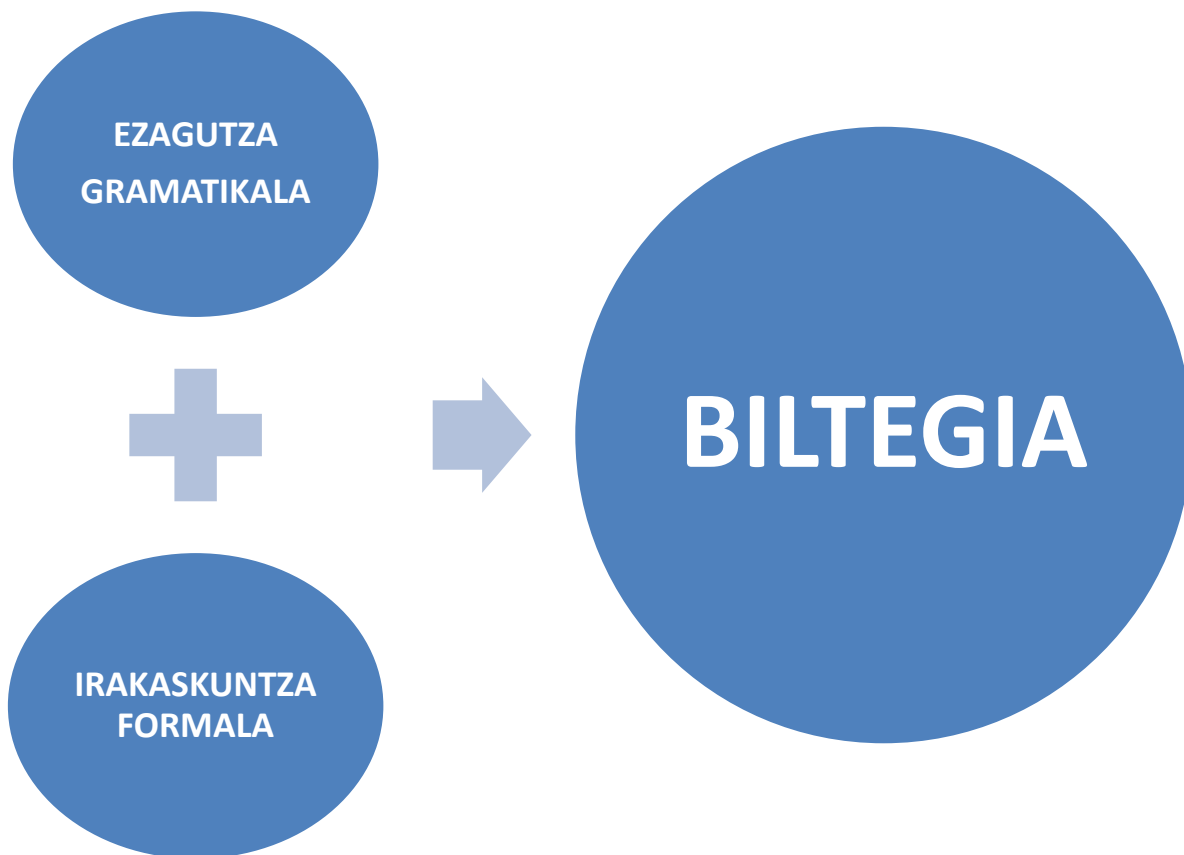
Arreta kontzientea.

Arrazoiaren eremua.

Metahizkuntza: Hizkuntzari buruzko ezagutza teorikoa.

Itzulpen-mekanismoa: L1ean esaldiak sortu eta hizkuntza ezagutza formala aplikatuz L2ko esaldi bihurtu. (Monitorearen teoria, Krashen)

ZER DA MONITOREA?

PRAKTIKAN ZER?

Praktikan maiz ikusten ditugu bata eta bestea hiztun baten jardueran.

Ezin dira nahastu:

- **Berezko ezagutza** eskuratzea **jabekuntza** prozesuaren ardura da.
- **Arrazoizko ezagutza** ikaskuntzari lotzen gatzazkionean eskuratzen da.

Nola jabetzen da bigarren hizkuntzaz pertsona bat?

I+1 ULERTZEAN: hizkuntza-inputa ulertzea. (Krashen, 1987)

Berea baino maila bat gehiago.

Hizkuntza-inputaren bitartez hizkuntzaren jabe izateko beharrezkoa da:

- Inputa ulergarria izatea.
- Arreta edo interesa piztu behar du.
- Hizkuntza osotasunean agertu behar da, ez arau gramatikalak soilik.
- Xede-hizkuntza hitz egiten den eremuan murgilduta.

HAURREK NOLA EGITEN DUTE HIZKUNTZAREN JABEKUNTZA?

ITZIAR LAKA (2005):

Jaio orduko: Amaren hizkuntzaren doinu batzuk bereizten ditu.

Jaio bezain laster: Soinuak izan daitezkeen fonema guztiak bereizteko gaitasuna. Gero hori galdu egiten da. Lehen 4-5 hilabeteetan.

Adibidea: Japoniarrek eta txinatarrek R eta L

Euskara ikasten duten helduek ergatiboaren K

Hizkuntza jakinen fonologia bereganatu ahala, soinuak bereizteari uzten zaio.

6 hilabetetik aurrera: Egiturez jabetzen hasten dira. Helduen hitz jarioan silabak non diren sumatzen dute. Frekuentziak ateratzen dituzte. Fonologiaz eta silabez jabetzean “ma”, “pa”... silabak egiten dituzte. Mundu osoko ume guztiak silaba berberak egiten dituzte hasieran: ezpainkaria (b, m, p)+bokala.

Ondoren... espezialiazazioa: hizkuntzari dagozkion soinu bereziak egiten dituzte.

3 urterekin: Hizkuntza ikasi du: atal guztien jabekuntza ez da aldi berean egiten (ikertzen ari dira).

METODOAREN DISEINUA: IKASLEAREN ZEREGINA

JARDUERA-MOTAK

**IKASLEAK EDUKIAZ
DUTEN JAKINTZA-
MAILA**

**IKASLEAK TALDEKA
JARTZEKO IRIZPIDEAK**

**IKASLEEN ARTEKO
ERAGIN-MAILA
IKASKUNTZA
PROZESUAN**

**IKASLEA INFORMAZIOA
PROZESATZEN DUENA,
JARDUERA EGITEN
DUENA, ZERBAIT
EBAZTEN DUENA DA**

METODOAREN DISEINUA: IRAKASLEAREN ZEREGINA

METODOAREN DISEINUA: MATERIALAK

MATERIALEN FUNTZIOA

MATERIALEN FORMA (LIBURUAK,
IKUS-ENTZUNEZKO MATERIALA...)

BESTE INFORMAZIO-ITURRI
BATZUEKIKO LOTURA

HIZKUNTZAREN IKASKUNTZA KOOPERATIBOA

“El aprendizaje cooperativo es una actividad de aprendizaje en grupo organizada de manera que el aprendizaje esté en dependencia del intercambio de información, socialmente estructurado, entre los alumnos distribuidos en grupos, y en el cual a cada alumno se le considera responsable de su propio aprendizaje y se le motiva para aumentar el aprendizaje de los demás.”

(Olsen y Kagan, 1992: 8)

Hizkuntzen ikaskuntza komunikatiboaren ildotik doa ikaskuntza kooperatiboa.

ARRAZOIAK?

- Hizkuntza era naturalean lantzen da taldean eta bakarka egiten diren jardueren bidez.
- Elkarreraginaren bidez hizkuntzaren sistema lantzen da: lexikoa, hizkuntza-egiturak eta funtzio komunikatiboak.
- Komunikazio- eta ikas-estrategiak lantzen dira.

ZER HIZKUNTZA TEORIATAN OINARRITZEN DA?

HITZ EGITEKO JAIO
GARA

ELKARRIZKETA DA
GEHIEN
ERABILTZEN
DUGUN TESTU
MOTA

ELKARRIZKETAK
KOOPERAZIO
IRIZPIDEEN
ARABERA
ANTOLATZEN DIRA

ZER IKASKUNTZA TEORIATAN OINARRITZEN DA?

**“GIZARTEKO ELKARRERAGINAREN
BIDEZ IKASTEN DUGU”**

(Vygotsky, 1965 eta Piaget, 1965)

EZAUGARRIAK

- Interdependentzia positiboa

- Taldea eratzea

- Bakoitzaren ardura

- Gizarteko trebetasunak

- Egituratzea